

BẢN SỐ: 01

**BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH
THANH TRA BỘ**

Số: 16 /KL-TTr

**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Hà Nội, ngày 19 tháng 3 năm 2024

MẬT

GIẢI MẬT
Từ: 15h.5' ngày 19/3/2024

KẾT LUẬN THANH TRA

**Về việc chấp hành các quy định pháp luật trong công tác
quản lý di tích và tổ chức lễ hội tại tỉnh Hà Nam**

Thực hiện Quyết định thanh tra số 11/QĐ-TTr ngày 10/01/2024 của Chánh Thanh tra Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch về thanh tra việc chấp hành các quy định pháp luật trong công tác quản lý di tích và tổ chức lễ hội tại tỉnh Hà Nam; từ ngày 23 đến ngày 24/02/2024, Đoàn thanh tra đã tiến hành thanh tra tại: Ban quản lý Di tích Quốc gia đặc biệt Đền Trần Thương, xã Trần Hưng Đạo, huyện Lý Nhân; Ban quản lý Đền Lảnh Giang, xã Mộc Nam, huyện Duy Tiên.

Quá trình thanh tra, Đoàn thanh tra đã làm việc trực tiếp với đại diện lãnh đạo Ủy ban nhân dân, Phòng Văn hóa và Thông tin huyện Lý Nhân; Trưởng các Ban quản lý Di tích Quốc gia đặc biệt Đền Trần Thương; Ban quản lý Đền Lảnh Giang; tiến hành kiểm tra thực tế tại di tích Đền Trần Thương, di tích Đền Lảnh Giang và hồ sơ kèm theo di tích.

Xét báo cáo kết quả thanh tra ngày 08/3/2024 của Trưởng Đoàn thanh tra, Chánh Thanh tra Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch kết luận như sau:

I. KHÁI QUÁT CHUNG

Ủy ban nhân dân tỉnh Hà Nam đã chỉ đạo Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch triển khai, thực hiện đúng các quy định của pháp luật hiện hành trong công tác quản lý Di tích và Tổ chức Lễ hội; ban hành các quyết định thành lập ban quản lý di tích, ban tổ chức cùng các tiểu ban giúp việc và kế hoạch thực hiện cũng như sự phân công nhiệm vụ cụ thể cho các thành viên trong công tác tổ chức lễ hội. Việc tổ chức lễ hội theo định kỳ hằng năm nhằm khơi dậy đạo lý uống nước nhớ nguồn, tôn vinh các bậc anh hùng dân tộc, giáo dục truyền thống yêu nước, đáp ứng nhu cầu về văn hoá tâm linh của nhân dân tại địa phương cũng như du khách gần xa.

1. Di tích Đền Trần Thương

Quyết định số 2367/QĐ-TTg ngày 23/12/2015 của Thủ tướng Chính phủ về việc xếp hạng di tích lịch sử và kiến trúc nghệ thuật Quốc gia đặc biệt; ngày 23/01/2017 Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch công nhận Lễ hội Đền Trần Thương là Di sản văn hóa phi vật thể cấp Quốc gia.



✓

Quyết định số 158/QĐ-UBND ngày 02/02/2017 của Ủy ban nhân dân tỉnh Hà Nam về việc thành lập Ban quản lý Di tích Quốc gia đặc biệt Đền Trần Thương; Công văn số 90/UBND-VXNV ngày 16/01/2024 của Ủy ban nhân dân tỉnh Hà Nam ban hành về việc tổ chức Lễ hội phát lương Đức Thánh Trần đền Trần Thương năm 2024; Công văn số 178/UBND-VXNV ngày 31/01/2024 về việc tổ chức lễ hội Tịch điền Đọi Sơn, lễ hội chùa Tam Chúc năm 2024, lễ hội phát lương Đức Thánh Trần đền Trần Thương; ngày 02/02/2024, Ban quản lý di tích Quốc gia đặc biệt Đền Trần Thương ban hành Kế hoạch số 02/KH-BQLDT về tổ chức Lễ phát lương Đức Thánh Trần đền Trần Thương xuân Giáp Thìn năm 2024 và các quyết định về phân công nhiệm vụ cụ thể cho các thành viên tham gia.

2. Di tích Đền Lảnh Giang

Được Bộ Văn hoá - Thông tin (nay là Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch) ban hành Quyết định số 2997-QĐ/VH ngày 05/11/1996 về việc xếp hạng và trao Bằng công nhận Đền Lảnh Giang là Di tích Lịch sử - Văn hóa; Năm 2027 Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch công nhận Lễ hội Đền Lảnh Giang là di sản văn hóa phi vật thể cấp Quốc gia và là điểm du lịch cấp tỉnh;

Quyết định số 80/QĐ-UBND ngày 24/9/2020 của Ủy ban nhân dân xã Mộc Nam, huyện Duy Tiên về việc ban hành Quy chế hoạt động chi tiết Ban quản lý di tích; Quyết định số 88/QĐ-UBND ngày 10/7/2023 về việc kiện toàn Ban quản lý di tích; Quyết định số 89/QĐ-UBND ngày 10/7/2023 về việc kiện toàn Ban tổ chức lễ hội cùng các văn bản phân công nhiệm vụ cụ thể các thành viên Ban tổ chức Lễ hội đền Lảnh Giang và các Quy chế về an toàn, phòng chống cháy nổ trong thực thi tổ chức lễ hội.

II. KẾT QUẢ KIỂM TRA, XÁC MINH

1. Đối với Di tích Đền Trần Thương

Công tác tổ chức lễ hội cơ bản đã thực hiện theo quy định như: Ban quản lý di tích ban hành các Quyết định thành lập, phê duyệt quy chế làm việc của Ban tổ chức lễ hội; chịu trách nhiệm về hoạt động của Ban tổ chức lễ hội; Ban hành, phổ biến quy chế làm việc và phân công trách nhiệm của các thành viên Ban tổ chức lễ hội; nội quy thực hiện nếp sống văn minh trong lễ hội.

Ủy ban nhân dân huyện huyện Lý Nhân đã chỉ đạo các cơ quan chuyên môn: Phòng Văn hóa và Thông tin huyện, Trung tâm Văn hóa, Thông tin và Thể thao thường xuyên tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng như: Trang Thông tin điện tử Lý Nhân, các Trang thông tin của Trung tâm Văn hóa, Thông tin huyện, trên hệ thống truyền thanh của huyện và trên các phương tiện tuyên truyền cổ động trực quan như: Cùm cổ động, pano, băng rôn, đảm bảo việc tuyên truyền đến người dân và du khách về giá trị di tích lịch sử - văn hóa cũng như quy định về việc

tổ chức lễ hội. Đồng thời vào các dịp tổ chức lễ hội, Ban Quản lý di tích còn tuyên truyền, quảng bá, giới thiệu về giá trị lịch sử - văn hóa của di tích, lễ hội trên các phương tiện thông tin đại chúng.

Tại khuôn viên Đền đã lắp đặt hệ thống Camera an ninh 12 mắt ở các khu vực trong nội tự và 02 Camera nhận diện khuôn mặt ở cổng vào Đền đảm bảo an toàn trong việc quản lý đồ thờ, hiện vật, an ninh trật tự tại Đền. Hàng năm vào các dịp tổ chức lễ hội, Ủy ban nhân dân huyện đã chỉ đạo Công an huyện xây dựng các phương án đảm bảo an ninh trật tự, phòng cháy, chữa cháy trước, trong thời gian tổ chức lễ hội.

Tại các cung thờ đều được lắp đặt các thiết bị kiểm soát về việc phòng chống cháy nổ, Ban quản lý di tích lên kế hoạch tổ chức tập huấn công tác phòng cháy chữa cháy cho các thành viên trong ban tổ chức; vận động nhân dân và du khách hạn chế sử dụng các vật liệu dễ cháy; thường xuyên bố trí người quét dọn, thu gom rác thải, thường xuyên dọn dẹp khu vệ sinh công cộng cũng như tăng cường hệ thống thùng rác để thuận tiện cho du khách xử lý rác thải.

Ủy ban nhân dân huyện đã chỉ đạo bố trí địa điểm, không gian tổ chức các nghi lễ, tổ chức các hoạt động dịch vụ, hoạt động hội phù hợp, đảm bảo không gian, an toàn. Đồng thời chỉ đạo các ngành chức năng tích cực kiểm tra, quản lý các hoạt động dịch vụ như: hàng quán, bãi đỗ xe, giá vé trông giữ xe, được niêm yết công khai, đảm bảo đúng quy định, không có tình trạng chèo kéo, ép giá và bán hàng giả, hàng nhái, hàng kém chất lượng, hàng không rõ nguồn gốc, các thực phẩm không đảm bảo an toàn thực phẩm; quản lý các hoạt động kinh doanh văn hóa phẩm tại lễ hội. Chỉ đạo Phòng Tài nguyên và Môi trường phối hợp với các ngành liên quan, Ủy ban nhân dân xã Trần Hưng Đạo xây dựng kế hoạch đảm bảo vệ sinh môi trường trong suốt thời gian diễn ra lễ hội; phối hợp với các ngành chuyên môn tổ chức kiểm tra và ký cam kết thực hiện an toàn vệ sinh thực phẩm đối với các nhà hàng, quán ăn tại các khu vực diễn ra lễ hội.

Việc quản lý và sử dụng nguồn thu từ di tích theo Thông tư số 04/2023/TT-BTC ngày 19 tháng 01 năm 2023 của Bộ Tài chính: Tiền công đức, tài trợ được tiếp nhận theo dõi theo quy chế do Ban quản lý di tích ban hành. Toàn bộ tiền công đức tại Đền do các tổ chức, cá nhân công đức đều được ghi vào sổ công đức lưu giữ tại Đền, quá trình tiếp nhận tiền công đức do Tổ giúp việc ghi chép và hướng dẫn nhân dân và khách thập phương bỏ tiền vào hòm công đức theo quy định. Tại mỗi cung thờ đặt tối đa 03 hòm công đức có bàn ghi, có người trực ghi công đức, sổ ghi công đức cho nhân dân và khách thập phương theo quy định và được Ban quản lý di tích hạch toán qua tài khoản tiền gửi tại ngân hàng.



✓

Tuy nhiên, tại thời điểm kiểm tra còn tồn tại: khu vực nội tự để nhiều đồ hành lễ không đảm bảo mỹ quan, còn tình trạng tiếp nhận công đức bằng hiện vật như lọ lộc bình, đèn thờ; sử dụng nền cốt trong khu vực nội tự ảnh hưởng đến công tác phòng cháy, chữa cháy.

2. Đối với Di tích Đền Lảnh Giang

Công tác tuyên truyền, giới thiệu mục đích, ý nghĩa, giá trị của di tích và lễ hội tại Đền Lảnh Giang được chú trọng thường xuyên, đặc biệt trong thời điểm diễn ra lễ hội, ngày rằm, mừng một hàng tháng và dịp đầu xuân, trên: Đài truyền hình Hà Nam, cổng thông tin du lịch của tỉnh Hà Nam, Đài truyền thanh thị xã, đài truyền thanh xã, thôn, tuyên truyền trên trang Facebook Lảnh Giang Linh Từ. Trong các ngày diễn ra lễ hội Ban quản lý phát thông báo số điện thoại đường dây nóng để tiếp nhận thông tin phản ánh của người dân tham gia lễ hội.

Ủy ban nhân dân xã xây dựng mô hình “Đền Lảnh Giang an toàn, văn minh, đậm đà bản sắc văn hóa dân tộc” nhằm bảo tồn, tôn tạo các giá trị kiến trúc lịch sử, văn hóa của các công trình trong khu di tích; bảo tồn, phục dựng và phát triển các nghi lễ, lễ hội truyền thống của địa phương; bảo tồn và phát triển di sản văn hóa phi vật thể; duy trì văn hóa tín ngưỡng đền phủ theo thuần phong, mỹ tục, không mê tín dị đoan.

Khu vui chơi giải trí và khu vực tổ chức các hoạt động dịch vụ đảm bảo không lấn chiếm khuôn viên di tích. Năm 2023, Ban quản lý di tích đã triển khai xây dựng 46 gian ki ốt theo quy hoạch làm dịch vụ bán hàng phục vụ du khách về thăm quan lễ hội; đầu tư xây dựng 2 đồi tùng, 2 hồ cá coi, trồng cây xanh tạo cảnh quan xanh, sạch đẹp tạo ấn tượng cho du khách khi đến thăm quan. Nội dung, biển hướng dẫn được đặt ở vị trí phù hợp, thuận tiện cho việc tiếp nhận thông tin của người tham gia lễ hội.

Ban quản lý di tích đã ban hành Nội quy hoạt động của ki ốt bán hàng trong khu vực Điểm du lịch Văn hóa tâm linh đền Lảnh Giang: Đối với các mặt hàng kinh doanh có điều kiện phải có giấy phép của cơ quan chức năng cấp; tự chịu trách nhiệm với hàng hóa mà mình đã mua, bán, kinh doanh, trao đổi; không nâng giá, ép giá, bán phá giá làm mất ổn định trong thị trường kinh doanh; không bán hàng kém chất lượng, không rõ nguồn gốc để ảnh hưởng đến lợi ích người tiêu dùng.

Việc quản lý và sử dụng nguồn thu từ di tích được thực hiện theo Thông tư số 04/2023/TT-BTC ngày 19 tháng 01 năm 2023 của Bộ Tài chính.

Tuy nhiên, tại thời điểm kiểm tra còn tồn tại: khu nội tự để nhiều đồ phục vụ hành lễ chưa đảm bảo mỹ quan, sử dụng nền cốc trong nội tự, hệ thống điện chưa đảm bảo công tác phòng, chống cháy nổ.

III. KẾT LUẬN

Công tác quản lý và tổ chức lễ hội tại các di tích tỉnh Hà Nam đã được Ủy ban nhân dân tỉnh, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch, các cấp chính quyền thực hiện theo quy định tại Nghị định số 110/2018/NĐ-CP ngày 29/8/2018 của Chính phủ quy định về quản lý và tổ chức lễ hội và các văn bản có liên quan; các nguồn lực được đầu tư cho bảo vệ, tu bổ và tôn tạo di tích đã góp phần làm cho diện mạo di tích ngày càng thay đổi, góp phần phát triển kinh tế - xã hội và đặc biệt là phát triển du lịch của địa phương. Các nghi lễ trong lễ hội được thực hiện theo nghi thức truyền thống, tổ chức trang trọng, an toàn, ý nghĩa, đúng quy định.

IV. KIẾN NGHỊ

1. Đối với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Hà Nam

- Tiếp tục quán triệt, thực hiện nghiêm công tác quản lý, tổ chức hoạt động lễ hội và khai thác giá trị di tích lịch sử văn hoá tại địa phương theo quy định của Luật Di sản văn hóa, Luật Tín ngưỡng tôn giáo; Chỉ thị số 41-CT/TW ngày 05 tháng 02 năm 2015 của Ban Bí thư về việc tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác quản lý và tổ chức lễ hội; Chỉ thị số 26-CT/TW ngày 23/11/2023 của Ban Bí thư về việc tổ chức Tết Giáp Thìn năm 2024; Công điện số 1300/CD-TTg ngày 05/12/2023 của Thủ tướng Chính phủ về bảo đảm trật tự, an toàn giao thông dịp Tết Dương lịch, Tết Nguyên đán Giáp Thìn và Lễ hội xuân 2024; Chỉ thị số 30/CT-TTg ngày 15/12/2023 của Thủ tướng Chính phủ về việc tăng cường các biện pháp bảo đảm đón Tết Nguyên đán Giáp Thìn 2024 vui tươi, lành mạnh, an toàn, tiết kiệm; Nghị định số 110/2018/NĐ-CP ngày 29/8/2018 của Chính phủ quy định về quản lý và tổ chức lễ hội; Chỉ thị số 274/CT-BVHTTDL ngày 23/9/2022 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về tăng cường quản lý nhà nước đối với một số hoạt động văn hóa nghệ thuật, lễ hội, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa, phục hồi và phát triển du lịch; Công văn số 6489/VPCP-KGVX ngày 23/8/2023 của Văn phòng Chính phủ về việc tiếp tục triển khai Nghị định 110/2018/NĐ-CP ngày 29/8/2018 của Chính phủ; Quyết định số 2068/QĐ-BVHTTDL ngày 03/8/2023 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về Ban hành Bộ tiêu chí về môi trường văn hóa trong lễ hội truyền thống; Công văn số 5833/BVHTTDL-VP ngày 29/12/2023 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về tăng cường công tác quản lý, tổ chức các hoạt động văn hóa, thể thao, du lịch và lễ hội mừng Xuân Giáp Thìn 2024; Công văn số 165/TTr-VHGD ngày 25/12/2023 của Chánh Thanh tra Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về tăng cường thanh tra,



kiểm tra công tác quản lý, tổ chức lễ hội và đón Tết Nguyên đán Giáp Thìn 2024.

- Tăng cường công tác tuyên truyền, giới thiệu về di tích và lễ hội; đồng thời tuyên truyền với nhân dân và du khách trong việc thực hiện nếp sống văn minh trong lễ hội, tích cực bồi dưỡng, nâng cao trình độ, năng lực cho đội ngũ cán bộ làm công tác hướng dẫn khách tham quan tại các điểm di tích.

- Chỉ đạo các Ban quản lý di tích, đơn vị có liên quan khẩn trương thực hiện các nội dung trong Kết luận thanh tra.

2. Đối với các Ban quản lý di tích

- Ban quản lý di tích, Ban tổ chức lễ hội, thủ nhang thực hiện nghiêm công tác quản lý di tích, tổ chức lễ hội theo các quy định của Luật Di sản văn hóa và các văn bản pháp luật khác có liên quan. Không tiếp nhận hiện vật không rõ nguồn gốc (linh vật, đồ thờ cúng,...) không có trong danh mục hồ sơ xếp hạng di tích.

- Ban quản lý di tích, Ban tổ chức lễ hội tăng cường sự phối hợp, nâng cao tinh thần trách nhiệm; kịp thời xử lý, chấn chỉnh những phát sinh, tồn tại diễn ra trong lễ hội trên địa bàn như: đốt nhiều vàng mã, ăn xin, khấn thuê; hàng quán lấn chiếm lối đi vào di tích; nâng giá hàng hóa dịch vụ và trông giữ phương tiện; tổ chức chơi các trò chơi có tính chất cờ bạc trá hình; bố trí lực lượng thu gom kịp thời tiền đặt lễ và tiền dầu nhang; hướng dẫn nhân dân và du khách thực hiện nếp sống văn minh khi tham gia lễ hội. Tăng cường kiểm tra, giám sát và xử lý nghiêm những hiện tượng phản cảm diễn ra trong lễ hội.

- Đảm bảo vệ sinh môi trường, vệ sinh an toàn thực phẩm. Lắp đặt hệ thống bảng, biển hướng dẫn nhân dân và du khách về tham dự lễ hội tại các điểm vào di tích.

- Quản lý tốt nguồn thu, chi theo Thông tư số 04/2023/TT-BTC ngày 19 tháng 01 năm 2023 của Bộ Tài chính về Hướng dẫn quản lý, thu chi tài chính cho công tác tổ chức lễ hội và tiền công đức, tài trợ cho di tích và hoạt động lễ hội. Hướng dẫn việc đặt tiền lễ đúng nơi quy định; quản lý và sử dụng nguồn thu từ hoạt động lễ hội hiệu quả, công khai, minh bạch, đúng mục đích.

- Tăng cường công tác tuyên truyền về lịch sử di tích và ý nghĩa lễ hội; đồng thời tuyên truyền với nhân dân và du khách trong việc thực hiện nếp sống văn minh trong lễ hội./.

Nơi nhận:

- Bộ trưởng (để báo cáo);
- Tổng Thanh tra Chính phủ (để báo cáo);
- Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy (để báo cáo);
- UBND tỉnh Hà Nam;
- Sở VH TT & DL tỉnh Hà Nam (để chỉ đạo);
- Thanh tra Sở VH TT & DL tỉnh Hà Nam (để thực hiện);
- Các đơn vị được thanh tra (để thực hiện);
- Lưu: VT, Hồ sơ Đoàn (NTĐ 10).



CHÁNH THANH TRA

Lê Thanh Liêm